

ACHTERKRANT MET PASCALE BEMELMANS

“Mensen hebben nood aan anderen rondom zich”

Over de evangelische drive om in hun gasten te investeren, wordt bij Kamiano openlijk gesproken. “Maar uiteraard is iedereen hier welkom, zonder onderscheid van religie of cultuur”, benadrukt coördinator Pascale Bemelmans. © bl

25 jaar Kamiano

Op zaterdagmorgen 8 juni wordt het zilveren jubileum van Kamiano in de Kammenstraat 51 in Antwerpen gevierd met een colloquium onder de titel: “Een kwarteeuw gastvrij voor de vrienden van de straat”. Sprekers zijn psychiater Dirk De Wachter, Sant’Egidio-voorzitter Hilde Kieboom, Bijbeltheoloog Benoît Standaert, Antwerps rector Herman Van Goethem en federaal procureur Frédéric Van Leeuw. Aan het einde onthult Luiks bisschop Jean-Pierre Delville een nieuw kunstwerk van Maud Aguirre y Otegui.

Kamiano viert zijn vijftienvingstige verjaardag. Al die tijd al is Pascale Bemelmans (51) een spilfiguur van het dak- en thuislozenrestaurant van Sant’Egidio in Antwerpen, dat inmiddels allerlei uitbreidingen kent: Kamiano in Brussel en in Luik alsook de Kamiano Mobiel en Kamiano Onthaal.

Benoît Lannoo

“V” aak zeggen de armen: ‘Jij bent precies mijn moeder’. Of aan een ander van ons team: ‘Had ik een broer als jij, dan was mijn leven wellicht anders gelopen’. Het allerbelangrijkste is de tijd die we investeren in duurzame vriendschap. In het begin komen onze gasten met allerlei problemen aankloppen: geen dak boven het hoofd, ambtelijk uitgeschreven, gezondheidsproblemen, schulden, verslavingen, noem maar op. Van nature pak ik inderdaad graag snel die problemen aan. Maar dat kan niet altijd. Alles willen oplossen is een hinderlaag voor wie liever niet te veel tijd vrijmaakt. Problemen leer je snel kennen, mensen leren kennen vraagt tijd. Dat telt: dat de mensen in nood stabiele vriendschapsrelaties opbouwen, dat ze hier los van hun problemen vertrouwen ervaren.

Wet op de landloperij

In 1993 werd de wet op de landloperij afgeschaft; het aantal bedelaars in het straatbeeld nam plots gevoelig toe. Sant’Egidio was toen in Antwerpen al in de weer met de Scholen van Vrede voor lagereschoolkinderen en met het bezoeken van eenzame bejaarden in kansarme wijken. Maar het aantal vrijwilligers groeide aan en we wilden ook iets betekenen voor de mensen die zonder het minste netwerk door de straten van de stad doolden. In dit restaurant bieden we tweemaal per week aan zowat tweehonderdvijftig mensen een gratis warme maaltijd aan. Maar het gaat natuurlijk om veel meer: Kamiano wil een thuis zijn, een plek waar de armen worden opgewacht, waar ze gekend zijn en bij naam worden aangesproken, waar ze aan tafel kunnen aanschuiven en zo goed mogelijk worden bediend. ‘Kamiano’ is de naam die de leprapatiënten op Molokai aan pater Damiaan gaven en betekent zoveel

als ‘broer’ of ‘vriend’. We zijn dit initiatief gestart in de aanloop naar de zaligverklaring van Damiaan De Veuster. Hoewel Damiaan geen arts was, is hij de melaatsen wel altijd nabij gebleven, hij heeft hen schooltjes helpen bouwen, heeft de doden op Molokai respectvol begraven, enzovoort. Zo werd hij voor ons een inspiratiebron. Onze gasten weten trouwens best dat onze motivatie om tijd en liefde in hen te investeren, een evangelische drive is. Daar wordt ook openlijk over gesproken; het is Christus die ons leert nooit iemand op te geven. Maar uiteraard is iedereen hier welkom, zonder onderscheid van religie of cultuur.

Soep, broodjes en fruit

Tijdens de bijzonder strenge winter van 2010 zijn we met de Kamiano Mobiel begonnen. Er waren toen in Antwerpen ’s winters lang niet zoveel opvangmogelijkheden als nu het geval is. Een ploeg vrijwilligers trekt er – intussen niet alleen in de Koekenstad maar ook in Brussel – twee keer per week met de Kamiano Mobiel op uit met warme soep, broodjes en een stuk fruit en probeert zo mensen te bereiken die om welke reden dan ook niet of nog niet naar het daklozenrestaurant komen. En in 2014 ging met steun van het Antwerpse stadsbestuur bovendien Kamiano Onthaal open: viermaal per week bieden we een tachtigtal zeer kwetsbare daklozen een ontbijt aan, maar ook medische zorg, hulp bij hygiëne – er zijn douches en een wasmachine – en extra administratieve of psychosociale begeleiding.

Schipperskwartier

Ik was achttien toen ik in mijn geboortestad Antwerpen de Scholen van Vrede van Sant’Egidio leerde kennen. Een nieuwe wereld ging voor mij open, want ik

had thuis nooit miserie gehad of gezien. De Scholen van Vrede waren toen vooral actief in het Schipperskwartier; stel je voor, het was *not done* om je met de mensen daar in te laten! Maar wat een vriendschap heb ik toen ervaren van de prostituees van wie we de kinderen hielpen bij het huiswerk of ophaalden om er samen mee te spelen. Ik ontmoette daar heel gewone vrouwen, die net als alle andere moeders bekommerd zijn om hun kinderen en het beste voor hen wensen – maar dat niet altijd kunnen geven. En altijd werd ik vergast op een koffie of een drankje. De mensen hunkerden naar een gesprek of wat vriendschap.

Diederik

Het is via Sant’Egidio en de Scholen van Vrede dat ik mijn echtgenoot Diederik heb leren kennen. Ik was pastoraal medewerkster, Diederik stond in het onderwijs en werd later schooldirecteur. Samen kregen we drie kinderen: de oudste is een adoptiezoon uit Congo, de beide jongsten zijn onze biologische zonen. Diederik en ik stonden met enkele leeftijdsgenoten aan de wieg van Kamiano. Het was onder impuls van Diederik dat we voor de naam Kamiano kozen. Toen mijn echtgenoot tien jaar geleden ziek werd, had ik het geluk hem drie maanden lang palliatief te verzorgen. Diederik is thuis overleden. Daarna heb ik goed nagedacht hoe mijn leven met de – toen nog allemaal minderjarige – kinderen verder vorm te geven.

Leger vrijwilligers

Er is mijn gezin, er zijn mijn opdrachten in het pastoraal centrum van de kathedraalparochie, en daarnaast is er Kamiano, waar ik op vrijwillige basis elke resterende minuut in investeer. Want ik mag nu wel de coördinator van dit alles zijn, ik probeer nog altijd zoveel mogelijk tijd vrij te maken om de mensen echt te ontmoeten en nabij te zijn. Dat kan, omdat Kamiano een groepswerk is en wij op zoveel medewerkers kunnen rekenen. Voor Kamiano Onthaal hebben we een paar professionele krachten aangetrokken, maar elke dag dat het restaurant open is, zijn minstens vijftien vrijwilligers in de weer. Het is met dit leger aan vrijwilligers dat we ook telkenjare tientallen prachtige kerstfeesten organiseren, waar de armen centraal staan. Daar kijken zij trouwens nu al naar uit.” III

“Problemen leer je snel kennen, mensen leren kennen vraagt tijd.”